

„Земљама Западног Балкана је место у Европској унији (ЕУ) и Стратегија за тај регион је снажан политички сигнал, али нема пречица до чланства“, речено је у Београду на конференцији "ЕУ и Западни Балкан: Ка већој веродостојности и посвећености обеју страна".



Међу учесницима конференције био је заменик при Генералном директорату за политику суседства и преговоре о проширењу у Европској комисији (ЕК) Маћеј Поповски који је казао да се ЕК фокусирала на Србију и Црну Гору које су, како је навео, много више одмакле од осталих земаља Западног Балкана.

"(Србија и Црна Гора) потенцијално могу да буду спремне за чланство до 2025. године, али морам то да демистификујем јер то није никаква гаранција. Много напретка је потребно забележити... Нема пречица до чланства (у ЕУ)", рекао је Поповски.

Званичник ЕК је рекао да се од будућих чланица ЕУ очекује да "поштују принципе Уније и да се позабаве слабостима у областима као што је владавина права" и истакао да је улога демократских институција од кључног значаја.

"Функционална парламентарна демократија је камен-темељац", изјавио је Поповски.

Помоћи ћемо, али нећемо наметати решења

Он је оценио да су се "ствари покренуле" и да постоји "замајац" на Западном Балкану, додајући да је све почело са најавом председника ЕК Жан-Клод Јункера да ће бити објављена "кредибилна стратегија".

"Сада имамо нову перспективу, стварну перспективу за проширење на земље Западног Балкана... То је снажан политички сигнал и прозор који се отвара за различите могућности. Наша посвећеност принципима ће се наставити, као и условљавање, али мислим да је стратегија постала опипљивија", рекао је Поповски и додао да ЕУ неће бити комплетна ако земље Западног Балкана не буду чланице Уније.

Поповски је рекао и да ЕУ и Западни Балкан имају велики број изазова и заједничких могућности, подсетивши да је тај регион запао у средиште пажње у мигрантској кризи.

Говорећи о обавезама кандидата за чланство у ЕУ, указао је на важност питања економских реформи, добросуседских односа и помирења.

"Ми смо спремни да вам помогнемо, али нећемо наметати решења... И ми треба да се припремимо за будуће чланице. Добићемо предлог буџета у мају, али је јасно да ће бити буџетске линије за будуће чланство. Наредних месеци бићемо врло заузети. Стварно желимо од држава да ово схвате на најозбиљнији могући начин", казао је Поповски на конференцији у хотелу Зира.

Рекао је и да је Европска комисија "најзад" добила одговоре Босне и Херцеговине на Упитник и додао да је то био "јуначки процес, а да ће ЕК бити спремна за мишљење до краја 2018. године.

Мишчевић: Порука Европске комисије је „приступ заснован на заслугама“

Шефица Преговарачког тима Србије за приступање ЕУ, Тања Мишчевић рекла је на конференцији да је дуго чекала документ као што је Стратегија ЕУ за Западни Балкан и додала да је то кредибилна перспектива, што је, како је навела, "важније од самог назива документа".

"То значи да пред собом имате мапу пута без обзира на године, године су мање важне... Сложила бих се са Поповским да је све кренуло са Јункером, али са изјавом на самом почетку његовог мандата када је рекао да за време његовог мандата неће бити проширења ЕУ", рекла је Мишчевић.

Подсетила је да је "Агенда 2000" била кредибилна перспектива за нагло проширење ЕУ 2004. и 2007. године.

Тања Мишчевић је казала да је "снажна порука" ЕК "напредовање и приступ заснован на заслугама".

Коментаришући негативне елементе, оценила је да има битних појединости и елемената за које су потребна објашњења.

"Пре свега језик је конструктивна двосмисленост... То је интересантно, јер вам треба валидно тумачење", рекла је Мишчевић.

Додала је да је питање како ће и када државе чланице Уније да подрже тај документ.

"За нас је 2025. изузетно битна јер чини много лакшим вођење преговора. Још чекам да државе чланице подрже документ и пуно је елемената на које можемо да се надоградимо. Пуно тога зависи од нас у региону, нашег активизма, и владе и грађанског друштва", рекла је Тања Мишчевић.

Вејвода: Стратегија важан подсетник

Један од учесника конференције посвећене ЕУ и Западном Балкану био је стални сарадник Института друштвених наука у Бечу Иван Вејвода који је рекао да земље у региону имају "домаћи задатак пред собом" и да је Стратегија "изузетно важан подсетник".

Вејвода је рекао да земље у региону заправо касне за чланицама ЕУ и да су имале "друге ствари које којима су се бавиле 1990-их, додавши да је сада "задатак" тежи.

Истакао је да је најважнија реформа у свим земљама владавина права и да не можемо напредовати ако "не проверавамо правосуђе". "Оно што је важно је то да се два или три пута помиње образовање и то је директно везано за владавину права... Ту се уносе вредности", рекао је Вејвода и додао да је слобода медија од суштинског значаја.

Амбасадор Бугарске: У Србији потребно више позитивних информација из ЕУ

Говорећи на конференцији, амбасадор Бугарске у Београду Радко Влајков је рекао да ЕУ сматра да је Балкан важан део европске породице.

"Мото председавања (Бугарске ЕУ) је да смо уједињени снажнији. Европска унија треба да буде уједињена. ЕУ и њене институције треба да буду уједињене да би се спровела наша агенда проширења на Западни Балкан", рекао је Влајков на конференцији у београдском Хотелу "Зира".

Амбасадор Бугарске је рекао да ЕУ не жели да се "уносе проблеми" у Унију и додао да је идеја проширења да се препознају нове вредности и да се успоставе добросуседски односи.

"Србија треба да остави проблеме у прошлости и да се окрене будућности, и ми смо спремни да помогнемо у томе", рекао је Влајков.

Амбасадор Бугарске је рекао да је друштву у Србији потребно више позитивних информација из ЕУ и да је потребно грађане уверити да се реформе не спроводе због Брисела, већ због српског народа.

"Видљив је напредак земаља региона у протеклих неколико годна у поређењу са 2013. годином, када је став Европске комисије био да неће бити проширења за време тог мандата. Напори треба да се интензивно наставе. Важно је искористити ову политичку атмосферу", рекао је Влајков у панел-расправи "Имплементација Стратегије: очекивани изазов и прилике".

На питање коју је "лекцију" Бугарска научила на путу ка ЕУ, Влајков је рекао да су грађанско друштво и невладине организације имале важну улогу да објасне људима зашто је чланство у Унији важно, и додао да је у Бугарској постојао политички консензус о томе да је потребно да та земља што пре постане чланица ЕУ.

(Бета)